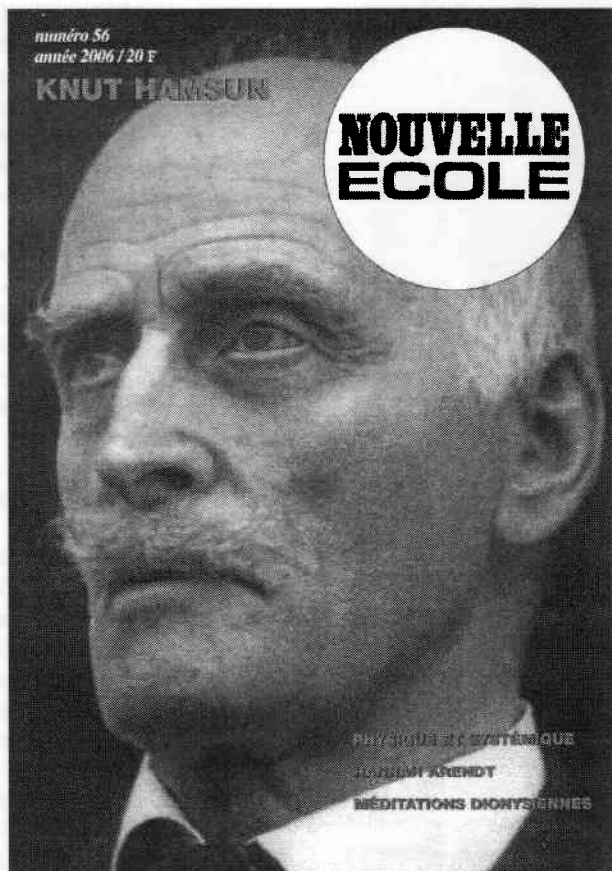

HAMSUN - NYTT

Knut Hamsuns verk og virkning i inn- og utland

Nr. 3, oktober 2006, 18. årgang

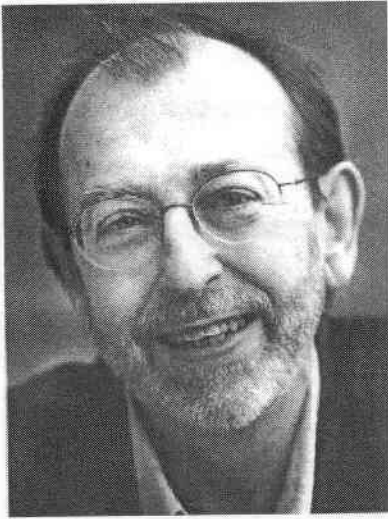

Særnummer av det franske litteraturtidsskriftet "Nouvelle Ecole"

Hamsun-Selskapets informasjonsblad
utgitt av Kompetansesenteret ved Knut Hamsun videregående skole, Hamarøy

INTERNASJONALT

Alain de Benoist

Fransk særnummer om Hamsun:

Det anerkjente franske litteraturtidsskriftet *Nouvelle Ecole* er kommet ut med et helt nummer om Hamsun (nr 56/2006). Utgaven inneholder fem artikler om Hamsun, en Hamsun-bibliografi, førsteutgaven på fransk av fortellingen *På Gaten* (fra *Siesta*), oversatt av Régis Boyer, og bilder av Hamsun. Redaktør var Alain de Benoist (se www.alaindebenoist.com). Særnummeret kan kjøpes hos *Nouvelle Ecole*, 41 rue Barrault, 75013 Paris, Frankrike.

Tysk foredrag om Hamsun: I

Duderstadt, Tyskland, ble det holdt foredrag om Hamsun den 14.10.06. Det var *Arbeitsgemeinschaft für deutsche Dichtung* som hadde invitert til arrangementet.

Literaturviter Dr. Ulrich Kriehn (se også www.kulturasyll.de) snakket om

temaet "På sporet av en barndom" og viste gjennom tekstutsnitt fra Hamsuns verk og brev at den likegyldigheten som ofte preger fortellerens forhold overfor sine figurer ikke gjelder når Hamsun beskriver barna og deres virkelighet. Kriehns konklusjoner var følgende: 1. Hamsun unngår enhver form for ironi når han beskriver barn. 2. Hamsun iakttar nøyaktig og presist hvilke utviklingspsykologiske prosesser barna gjennomgår og hvordan de opplever angst. 3. De utvalgte tekstene er ofte preget av fortellerens (og Hamsuns) dype medfølelse og medlidelse.

Svensk dokumentarroman om

Hamsun: *Livsklätraren* heter Sigrid Combüchens nye bok, som ifølge *Svenska Dagbladets* nettgave er "läsverd, men inte oproblematiskt". Boken er en mellomting mellom regulær "levnadstecking og subjektiv fiktionsberättelse, kryddet med privatfunderingar." Måten boken er skrevet på, gjør det ikke alltid lett å skille mellom historisk pålitelige fakta og Combüchens lek med muligheter og antakelser. Men hun er klar på at Hamsun var nazist og at han i hennes øyne var ganske usympatisk: autoritær, selvoptatt, hysterisk, feig, prinsipløs, hensynsløs. Likeså tydelig uttrykker hun at Hamsun er en "fullkomligt lysande författare, en av de få i Norden som kan skildra den nordiska sommernatten eller kärlekens under som om de aldri funnits i verkligheten utan som om han själv uppfunnit dem." Thure Stenström i *Svenska Dagbladets* nettgave (www.svd.se): "Det finns en närhetskänsla i Sigrid Combüchens bok, som gör at man överser med at

hon plundrat den föregående Hamsunforskningen för många godbitar.”

Amerikansk/engelsk utgave av Kolloens biografi: *Erobreren* og *Svermeren* blir nå lansert i England og USA. Det er den prestisjetunge Yale University Press som har kjøpt de norske rettighetene til Hamsunbiografien. For den internasjonale utgaven slås de to norske bind sammen.

Georgisk Hamsun-begeistring: Georgiske utgivelser av Hamsuns *Dronning Tamara* og *I Æventyrland* ble nylig lansert i Batumi, Georgia. Initiativtaker til de georgiske oversettelsene er filmskaperen Olga Zguenti, styreleder i det georgiske Hamsun-Selskapet, som i oktober 2005 hadde premiere med en film om Hamsun i ”eventyrland”. Zguenti forteller at hun i sommer hadde bedt ordføreren i Batumi i et brev om å oppkalle en av byens gater etter Hamsun. Dette har åpenbart ordføreren snakket om med president Mikhail Sakashvili da han besøkte Batumi i høst. I et TV-intervju sendt over hele landet nevnte Sakashvili at ”den store norske forfatteren Knut Hamsun besøkte Batumi og skrev om byen på begynnelsen av 1900-tallet, og at byens borgere burde være stolt av dette.” (Kilde: Hedvig Rasmussen)

BØKER

Den lange veien hjem: Nils Magne Knutsens nye bok om Hamsun, *Den lange veien hjem*, ble lansert under Hamsun-dagene på Hamarøy 2006. Boken fikk stor oppmerksomhet i så vel regionale som nasjonale aviser. ”Et gedigent *con amore*-verk” og ”stor-

veies lesning” mener *Aftenposten Morgen* (01.10.06).

Nils Magne Knutsen selger sin nye bok på markedsdagen ved Hamarøy bygdetun

Hensikten med boken er ifølge forfatteren å gi en enkel og lettlest oversikt over Hamsuns bruk av nordnorsk stoff i sitt forfatterskap. Det rent biografiske rundt Hamsuns opphold i Nord-Norge er redusert til et minimum, mens det beskrives grundig hva Hamsun skriver om Nord-Norge, hvordan han skriver det og hva slags språk han bruker. Knutsen tolker Hamsuns forfatterskap som en lang reise hjem. Det vises hvor viktig Hamsuns lengsel etter Nord-Norge er som drivkraft for hans litterære kreativitet. - Hamarøy Kommune vurderer å støtte bokprosjektet økonomisk.

Suksess for Skriftserien: Hamsun-Selskapets Skriftserie er nå godkjent på nivå 1 i Frida-systemet, dvs. at det blir attraktivt for universitetsansatte å publisere sine arbeider hos oss.

Godkjenningen innebærer en viktig faglig honnør til kvaliteten og seriositeten i Skriftserien. (Info Skriftserie: www.hamsun-selskapet.no)

Nye Myter fra Martin Nag: I boken *Gjenfødelse. Nye Myter!* kommer Martin Nag med en umengde små notater om mye forskjellig, som han uansett har funnet en struktur på gjennom overskriften "Gjenfødelse". Boken kan være en liten funngruve for alle som er likeså mangfoldig interesserte som Nag. I en videreført "eksistensiell utforskning av en rekke hovedtemaer" (Nag) finner seg også avsnitt om Hamsun.

Fra Hamsun til Naipaul: Per Thomas Andersen, professor i nordisk litteratur ved UiO, har skrevet en ny bok: *Identitetens geografi. Steder i litteraturen fra Hamsun til Naipaul*. Boken handler bl.a. om hvordan forfattere som Hamsun, Coetzee, Cora Sandel, V.S. Naipaul, André Brinck og Aksel Sandemose knytter menneskers identitet til steder, og hvordan de bruker reiser og territorier til å skape litterær betydning i teksten. (*Stavanger Aftenbl.* 24.06.06)

Kjærstad forsvarer biografiesning: Mens professor Erling Aadland er svært kritisk til Hamsunforskningen og går til angrep på et for sterkt personfokus i litteraturformidlingen, mener Jan Kjærstad at det ikke skader å lese om dikternes liv: "Som forfatter leser jeg biografier for å plukke opp knep forfatteren bruker og for å komme på sporet av alternative måter å fange et menneskeliv i tekst på. (...)Uansett hvor mye negativt som er skrevet om

Hamsun, så står bøkene helt støtt. Ingen klarer å ødelegge en sterk tekst."

FILM

Hamarøy for treg: Den georgiske Hamsun-Filmen *Hamsun i Eventyrland*, som ikke ble tatt inn i Hamsun-dagenes program i 2006, skal nå ha premiere i Grimstad i 2007. Regissør Olga Zguenti hadde gitt uttrykk for at hun er veldig skuffet over at hun ikke ble invitert til Hamarøy. Arrangørene hadde begrunnet avslaget med at filmen først skal vises når et spesielt program med relaterte temaer blir aktuelt for litteraturseminaret.

Hefdig Hamsun-dokumentar: Knut Erik Jensen (mest kjent fra filmen *Hefdig og begeistret*) og Per Christian Olsen (NRK-serien *Norsk rocks historie*) er godt i gang med en omfattende Hamsun-dokumentar som skal vises i NRK i jubileumsåret 2009.

Hefdig og begeistret på Hamsuns fotspor: Regissør Knut Erik Jensen.

Vi begynte opptakene i vår, og vi har brukt mye tid for å finne frem til vår Hamsun,” sier Olsen. ”Enten du skriver en biografi eller lager en slik TV-serie, sier resultatet like mye om dem som lager det som om den som blir fotografert. Ingenting er nøytralt, det må nødvendigvis bli subjektivt, men vi er samstemte i måten å tilnærme oss Hamsun på.” Under Hamsun-dagene på Hamarøy 2006 fant teamet mange interessante intervjuobjekter, blant dem Hamsuns barnebarn Leif Hamsun, biograf Ingar Sletten Kolloen, den danske Hamsun-entusiastene Hedvig Rasmussen og litteraturprofessor Nils Magne Knutsen. Opptak til dokumentaren gjøres bl.a. i Kaukasus, Chicago, Paris, Berlin og Wien. Filmen skal klippes av Inge-Lise Langfeldt som er barnebarn til Gabriel Langfeldt, psykiateren som den gang ga Hamsun diagnosen ”varig svekkede sjelsevner”. (Nordlys, 07.08.06)

Laget NRK-serien ”Norsk rocks historie” for noen år siden, sørger nå for en ”rocka” dokumentar-serie om Hamsun: Per Christian Olsen.

Terningkast fem for *Telegrafisten*:

En av 90-tallets mest sette filmer er nå relansert på dvd. Filmen er løst basert på Hamsuns *Sværmere* og er en av Hamsun-filmatiseringene som har holdt seg best. Manusforfatteren er Lars Saabye Christensen, regien er ved Erik Gustavson. *Telegrafisten* var Norges bidrag til Oscar, vant Amanda-prisen for beste nordiske film og en rekke internasjonale priser. ”Et drivende godt drama som gjerne tåler gjensyn,” skriver *Adresseavisen* (06.10.06) og gir terningkast fem.

Henning Carlsen snakket om *Sult-filmatisering*:

Under en ”Sult-aften” i Oslo, arrangert av Hamsun-Selskapets avdeling i Oslo, snakket regissør Henning Carlsen om sin legendariske *Sult-filmatisering* fra 1966. ”Det er mye som tyder på at når en film lever i 40 år, så kommer den ikke til å dø,” sa Carlsen. Han mener det er to ting som sørger for at filmen ikke går ut på dato: Den er laget i sort-hvitt, og den neglisjerer tidsaspektet. Dermed får filmen et tidløst preg. ”I farger eller som kostumefilm ville filmen vært død,” mener Carlsen. Han er fortsatt begeistret over det vellykkede resultatet: ”Filmen ble et mirakel fordi alt klaffet. Fotograferingen var sublim, musikken perfekt, Per Oscarsson spilte fantastisk, filmteamet jobbet optimalt. Dessuten er historien enestående.” (*Dagbladet*, 17.09.06) Filmen er tilgjengelig på dvd i Europa, Canada og USA, teksten på ni språk. Carlsen fikk den danske internasjonale filmprisen *The Golden Swan* den 30. september 2006 for sitt livsverk.

Kortfilm over *Livets Røst*: Kinocity i Drammen viste i juni 2006 for første